

Βιογραφικό σημείωμα

Όνομα: Γιάννης Πίσσης
Γέννηση: 6 Σεπτεμβρίου 1977 στην Αθήνα
Ταχυδρ. διεύθυνση: Τμήμα Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης,
Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, 74100 Ρέθυμνο
Ηλεκτρ. διεύθυνση: jpissis@uoc.gr
Οικογ. κατάσταση: έγγαμος, 2 παιδιά

Ακαδημαϊκές Θέσεις

- 2018- Επικουρος καθηγητής «Λογικής, Μεταφυσικής, Φιλοσοφίας των Επιστημών» στο Τμήμα Φιλοσοφίας (μέχρι το 2024 Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών) του Πανεπιστημίου Κρήτης
- 2017 Διδάσκων βάσει του Π.Δ. 407/80 στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών
- 2016-2017 Πανεπιστημιακός Υπότροφος στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών
- 2012-2013 Επιστημονικός Συνεργάτης (Wissenschaftlicher Mitarbeiter/ Visiting Assistant Professor) στο Ινστιτούτο Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Τύμπιγκεν (Eberhard-Karls-Universität Tübingen)
- 2012 Διδάσκων βάσει του Π.Δ. 407/80 στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης
- 2011 Ανάθεση διδασκαλίας στο Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης του Πανεπιστημίου Αθηνών

Σπουδές

- 2010, Νοέμβριος Υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής *Για τη συστηματική σημασία της υπερβατολογικής διαλεκτικής στον Καντ* στο Ινστιτούτο Φιλοσοφίας του Ελεύθερου Πανεπιστημίου του

Βερολίνου (Freie Universität Berlin). Επιβλέπων καθηγητής: Andreas Arndt. Βαθμός: summa cum laude (άριστα μετ' επαίνου).

2002-2010 Σπουδές φιλοσοφίας στο Βερολίνο. Παρακολούθηση παραδόσεων, συμμετοχή σε σεμινάρια και ερευνητικά σεμινάρια στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου, στο Πανεπιστήμιο Χούμπολντ (Humboldt-Universität zu Berlin), στο Πολυτεχνείο του Βερολίνου (Technische Universität Berlin), καθώς και στο Πανεπιστήμιο του Πότσνταμ (Universität Potsdam).

2000-2002 Παρακολούθηση του Διαπανεπιστημιακού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ιστορία και Φιλοσοφία των Επιστημών και της Τεχνολογίας» του Τμήματος Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης (ΜΙΘΕ) του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Τμήματος Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ). Τίτλος της διπλωματικής εργασίας: *Η φιλοσοφία των μαθηματικών του Λούντβιχ Βίτγκενσταϊν* (επιβλέπων καθηγητής: Αριστείδης Μπαλτάς).

1995-2000 Φοίτηση στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του ΕΜΠ (κατεύθυνση Πληροφορικής). Τίτλος της διπλωματικής εργασίας: *Τροπική λογική: Ιστορία του αντικειμένου–Σχετικά φιλοσοφικά ζητήματα–Υβριδικές λογικές* (επιβλέπων καθηγητής: Γιώργος Κολέτσος).

1989-1995 Φοίτηση στο Γυμνάσιο και Λύκειο της Γερμανικής Σχολής Αθηνών.

Χρηματοδοτούμενη Έρευνα

2017 Ερευνητική Υποτροφία του Κέντρου Νέου Ελληνισμού του Ελεύθερου Πανεπιστημίου του Βερολίνου (CeMoG, FU Berlin). Θέμα της έρευνας: *Η πρόσληψη της κλασικής γερμανικής φιλοσοφίας στον ελληνικό κόσμο του 19^{ου} αιώνα. Η περίπτωση του Στέφανου Δούγκα.*

Υποτροφίες – Βραβεία

- 2002 Βραβείο του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) για την επίδοση στις μεταπτυχιακές σπουδές.
- 2002-2005 Υποτροφία της Γερμανικής Υπηρεσίας Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών (DAAD) για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής.
- 2005-2008 Υποτροφία του Ιδρύματος «Α. Γ. Λεβέντης» για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής.
- 2006 Υποτροφία για συμμετοχή στο 1. International Workshop *Klassische Deutsche Philosophie* για υποψήφιους διδάκτορες και υποψήφιους υφηγητές, διεύθυνση: Birgit Sandkaulen (Πανεπιστήμιο Ιένα), Jürgen Stolzenberg (Πανεπιστήμιο Χάλλε), Ανάκτορο Ντόρνμπουργκ κοντά στην Ιένα, 30 Ιουνίου – 2 Ιουλίου 2006.
- 2014 Υποτροφία για συμμετοχή στο International Summer School *Transcendental Logic: Its Origin and Development* με συμμετοχή καθηγητών, διδασκάλων και υποψηφίων διδασκάλων, διεύθυνση: Paul Franks (Πανεπιστήμιο Γέιλ), Ulrich Schlösser (Πανεπιστήμιο Τύμπιγκεν), Πανεπιστήμιο Τύμπιγκεν, 6-9 Ιουλίου 2014.

Γλώσσες

Γερμανικά (άριστα), Αγγλικά (άριστα), Γαλλικά (ανάγνωση).

Δημοσιεύσεις

Βιβλία

Μονογραφία

- *Kants transzendente Dialektik. Zu ihrer systematischen Bedeutung*, Βερολίνο/Βοστώνη: Walter de Gruyter 2012 (Kantstudien-Ergänzungshefte 169), 233 σ.

<http://www.degruyter.com/view/product/181950>

61 ετεροαναφορές (google scholar)

Βιβλιοκρισίες

1. Peter Heintel, στο: *Kant-Studien* 107/2 (2016), σ. 411-413.

<http://www.degruyter.com/view/j/kant.2016.107.issue-2/kant-2016-0027/kant-2016-0027.xml?format=INT>

2. Jacco Verburgt, στο: *Pluriloque. Politics and Philosophy Reviews*, 2013.

<http://www.pluriloque.com/2013/01/kants-transzendental-dialektik-zu.html>

3. Στέλιος Γκαδρής, στο: *Κριτικά*, 2013.

<http://www.philosophica.gr/critica/2013-04.html>

Μετάφραση με εισαγωγή και σχόλια

- Ιμμάνουελ Καντ, *Τέσσερα δοκίμια κριτικής φιλοσοφίας*, μετάφραση- εισαγωγή (29 σ.)-υπόμνημα (16 σ.): Γιάννης Πίσσης, Αθήνα: νήσος 2012, 144 σ.

<http://www.nissos.gr/book.asp?bookId=207>

Επιμέλεια συλλογικού τόμου με εισαγωγή

- *Deutschland und Griechenland im Spiegel der Philosophiegeschichte. Transfers im 20. Jahrhundert*, Βερολίνο: Edition Romiosini/CeMoG, Freie Universität Berlin 2018 [από κοινού με τον Δημήτρη Καρύδα], 277 σ., εισαγωγή: 10 σ. [από κοινού με τον Δημήτρη Καρύδα].

<https://bibliothek.edition-romiosini.de/catalog/book/38>

Εργασίες υπό κρίση

1. “Kant’s table of the concepts of nothing”.
2. “Alexius Meinong on objects with no being”.

Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά

1. «Ο Χέγκελ και ο απειροστικός λογισμός», *Νεύσις* 31/2 (2025), 117-147.
<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/neusis/article/view/41050/31523>
2. «‘[...] το τερατώδες σύστημα του Λαοκίου’. Ο Καντ και οι ανατολικές φιλοσοφίες της ενότητας», *Αριάδνη* 31 (2024/25), 231-248.

3. “Kant’s essentialist account of the laws of nature”, *Revue roumaine de philosophie* 66/2 (2022), 229-242.
<https://www.institutuldefilosofie.ro/page.php?146>
[Εμπλουτισμένη αγγλική μετάφραση του (4). Συμβολή κατόπιν πρόσκλησης σε ειδικό τεύχος αφιερωμένο στη θεωρία της επιστήμης του Καντ με τίτλο: *The Kantian Theory of Science. Kant’s Theoretical Program and the Lawfulness of Science*. Επιμέλεια αφιερώματος: Ilie Pârnu/Marius Augustin Drăghici]
4. «Ο Καντ και οι νόμοι της φύσης», *Δευκαλίων* 35/1-2 (2021), 60-76. [Συμβολή κατόπιν πρόσκλησης στο αφιέρωμα: *Η φιλοσοφία του Καντ Ι*. Επιμέλεια αφιερώματος: Στέλιος Βιρβιδάκης/Σταυρούλα Τσινόρεμα]
5. «Επικούρεια ομολογία πίστης του Γιωργή Ανεμικιώρη», Φιλοσοφικό ποίημα του Φρίντριχ Βίλχελμ Γιόζεφ Σέλλινγκ, Εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια: Γιάννης Πίσσης, *Αριάδνη* 27 (2020/21), 17-41.
6. «Η κοινωνική διαμεσολάβηση της φύσης στον Μαρξ», *Αξιολογικά* 30 (2016), σ. 161-172.
7. „Kants radikal dynamische Theorie der Materie im Blick auf Newton und Leibniz“, *Giornale di Metafisica* 37 (2015), σ. 70-87.
8. «Κριτική και διαλεκτική στον Καντ», *Αξιολογικά* 28 (2012), σ. 7-27.

Δημοσιεύσεις σε συλλογικούς τόμους και σε πρακτικά συνεδρίων

1. „Falsum index sui. Warum Kants transzendente Logik eine eigene Logik des Scheins enthalten muss“, στο: Martin Hammer/Axel Gelfert (επιμ.), *Das Denken des falschen Denkens denken. Epistemische Negativität bei Kant im Kontext*, Στουτγάρδη: Metzler 2025, 339-352.
https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-662-71844-5_15
2. «Αλεξάντρ Κοϋρέ: μια νέα ιστοριογραφία των επιστημών», στο: Αριστείδης Μπαλτάς/Θοδωρής Δημητράκος (επιμ.), *Φιλοσοφία και Επιστήμες στον εικοστό αιώνα II. Κοινωνικές επιστήμες και επιστήμες του ανθρώπου: ο γαλλικός δρόμος της έννοιας*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2023, 281-304.

3. «Θέσεις για τη φιλοσοφία στο πανεπιστήμιο», στο: Αγγέλα Καστρινάκη/Ελένη Κατσαρού (επιμ.), *Συζητάμε για την εκπαίδευση: Δυσκολίες, Προκλήσεις, Προοπτικές*, Ρέθυμνο: Εκδόσεις Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης 2021, 136-142.
4. «Φιλοσοφία, παιδικότητα και παιχνίδι στον Αντόρνο», στο: Γεράσιμος Κουζέλης κ.ά. (επιμ.), *Παιχνίδι. τοπικά ιζ'*, Αθήνα: νήσος, υπό έκδοση.
5. «'Δος μοι που στω'. Ο Γιακόμπι για τον Λόγο και την πίστη», στο: Σταύρος Ζουμπουλάκης (επιμ.), *Για την πίστη*, Αθήνα: Άρτος Ζωής 2019, 204-224.
6. "The Concept of Nature in Kant's *Metaphysical Foundations of Natural Science*", στο: Violetta L. Waibel/Margit Ruffing/David Wagner (επιμ.), *Natur und Freiheit. Akten des XII. Internationalen Kant-Kongresses*, Βερολίνο/Βοστώνη: Walter de Gruyter 2018, 1519-1526.
7. „Hegels Kritik an Kants Antinomienlehre“, *Hegel-Jahrbuch 2016*, Βερολίνο/Βοστώνη: Walter de Gruyter 2016, σ. 286-295.
8. „Kants Naturbegriff“, στο: Sarah Schmidt κ.ά. (επιμ.), *Begriff und Interpretation im Zeichen der Moderne*, τιμητικός τόμος (Festschrift) για τον Andreas Arndt, Βερολίνο/Βοστώνη: Walter de Gruyter 2015, σ. 51-62.
9. «Οι διενέξεις για τον πανθεϊσμό και τον αθεϊσμό στην κλασική γερμανική φιλοσοφία», στο: Σταύρος Ζουμπουλάκης (επιμ.), *Ο Θεός της Βίβλου και ο Θεός των φιλοσόφων*, Αθήνα: Άρτος Ζωής 2012, σ. 402-419.
10. „Begründung im Unbedingten als unabweisbares Problem. Die Funktion von Kants transzendentaler Dialektik“, στο: Elena Ficara (επιμ.), *Die Begründung der Philosophie im Deutschen Idealismus*, Würzburg: Königshausen & Neumann 2011, σ. 209-219.

Εργασίες σε εξέλιξη, σε προχωρημένο στάδιο επεξεργασίας

1. “Kant and the God of Spinoza. From the *Only Possible Argument* to the Transcendental Ideal and the *Opus Postumum*”
2. “Salomon Maimon on the relation between formal and transcendental logic”

Βιβλιοκρισίες

1. Για τον τόμο: Ντήτερ Χένριχ, *Μεταξύ Καντ και Χέγκελ. Διαλέξεις για τον γερμανικό ιδεαλισμό*, μετάφραση: Θεωдорής Δρίτσας, Ηράκλειο: ΠΕΚ 2018, 423 σ., *Κριτικά* 2020-02, <<http://www.philosophica.gr/critica/2020-02.html>>
2. Για τον τόμο: Nicholas F. Stang, *Kant's Modal Metaphysics*, Οξφόρδη: Oxford UP 2016, 360 σ., *Kant-Studien* 110 (2019), σ. 676-681. [στα γερμανικά]
3. Για τον τόμο: Immanuel Kant, *Μεταφυσική των ηθών*, Μετάφραση-Σημειώσεις-Επιλεγόμενα: Κώστας Ανδρουλιδάκης, Αθήνα: Σμίλη 2013, 432 σ., *Kant-Studien* 108 (2017), σ. 155-158. [στα γερμανικά]

Άλλες δημοσιεύσεις

1. «Επιστήμη και ψευδοεπιστήμη»
Τρίτων, Βήμα διαλόγου του Πανεπιστημίου Κρήτης, τεύχος 9 (φθινόπωρο 2023), σ. 10-11.
<https://www.uoc.gr/triton/>
2. «Για τον Μπίλλυ Μπαντ»
Εισήγηση σε εκδήλωση για τη νουβέλα του Χέρμαν Μέλβιλ *Μπίλλυ Μπαντ, Ναύτης*, στο πλαίσιο του 49ου Φεστιβάλ Βιβλίου στο Ζάππειο τον Σεπτέμβριο του 2021.
<https://antipodes.gr/gia-ton-mpilly-mpant/>

Σημειώσεις-εκπαιδευτικό υλικό

1. *Από τον Καντ μέχρι τον νεαρό Χέγκελ. Παραδόσεις για την κλασική γερμανική φιλοσοφία (1781-1804)*.
Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και στο Πανεπιστήμιο Πατρών, τελευταία εκδοχή 2025, 73 σ.
2. *Οι αποδείξεις ύπαρξης του Θεού στη νεότερη φιλοσοφία: Από τον Ντεκάρτ μέχρι τον Καντ*.
Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών, 2017, 47 σ.

Δραστηριότητα ως κριτής (peer review)

- Για το περιοδικό *Archiv für Geschichte der Philosophie* (2024 και 2025, 2 άρθρα)
- Για το περιοδικό *Kantian Review* (2025, 1 άρθρο)
- Για το περιοδικό *Synthese* (2024, 1 άρθρο)
- Για το περιοδικό *Open Philosophy* (2022, 2 άρθρα)
- Για το περιοδικό *Δευκαλίων* (2015, 1 άρθρο)
- Για το περιοδικό *Αριάδνη* (2019 και 2025, 2 άρθρα)
- Για το περιοδικό *Αξιολογικά* (2022, 1 άρθρο)
- Για το περιοδικό *Σύγχρονα Θέματα* (2023, 1 άρθρο)
- Για το *Online-Compendium der deutsch-griechischen Verflechtungen* (FU Berlin) (2021, 1 λήμμα)
- Για το 7^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας της Επιστήμης (2022, 2 εισηγήσεις)

Διοργάνωση συμποσίων

1. *Kant in Greece; Greece in Kant*

Διαδικτυακό Συμπόσιο στο πλαίσιο του *Virtual Kant Congress with a Cosmopolitan Purpose* (VKC) που διοργανώθηκε από τη North American Kant Society και το Leuven Research Group in Classical German Philosophy καθ' όλο το έτος 2024 για τα 300 χρόνια από τη γέννηση του Καντ. 29 Μαΐου 2024.

Συμμετέχοντες/ουσες: Κώστας Ανδρουλιδάκης, Στέλιος Βιρβιδάκης, Μαριαλένα Καραμπάτσου, Δημήτρης Καρύδας, Γιάννης Πίσσης.

<https://www.virtualkantcongress.org/recorded-sessions>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZizGR3ZUw9A&t=1s>

2. *Ο Καντ από τη σκοπιά του σήμερα*

(από κοινού με τον Γιώργο Σαγκριώτη)

Συμπόσιο στο πλαίσιο του 7ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 1-3 Δεκεμβρίου 2022.

Συμμετέχοντες/ουσες: Βαγγέλης Μπαντέκας, Μαριαλένα Καραμπάτσου, Γιάννης Πίσσης, Γιώργος Σαγκριώτης.

3. *Hegel's Logic in Context*
(από κοινού με τον Ερμούλο Πλευράκη)
Workshop στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης, 6 Μαΐου 2022.
Συμμετέχοντες: Klaus Vieweg, Γιάννης Πίσσης, Βαγγέλης Μπαντέκας, Ερμούλος Πλευράκης.
4. *Ο Καντ και οι φυσικές επιστήμες*
Συμπόσιο στο πλαίσιο του 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 3-5 Δεκεμβρίου 2020.
Συμμετέχοντες: Ερμούλος Πλευράκης, Γιάννης Πίσσης, Δημήτρης Καρύδας, Γιώργος Σαγκριώτης.
5. *Για τη φιλοσοφία*
Πάνελ στο πλαίσιο του Συμποσίου *Συζητάμε για την εκπαίδευση: Δυσκολίες, Προκλήσεις, Προοπτικές*, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο 29 Νοεμβρίου-1 Δεκεμβρίου 2019
Συμμετέχοντες/ουσες: Γιάννης Πίσσης, Στέλιος Γκαδρής, Δημήτρης Αλεξάκης, Μαρία Κασμιρλή, Κατερίνα Μοστράτου.

Ανακοινώσεις σε συνέδρια

1. “Alexius Meinong on Nonexistent Objects”
Προσκεκλημένη ομιλία στο Διεθνές Συνέδριο *Philosophy of Non-Being: On the History of Negative Ontology – Part III: Non-Being from the 19th Century to the Present*, Πανεπιστήμιο Πατρών, 14-15 Μαρτίου 2025.
2. “Kant on the dawn of philosophy”
Ομιλία στο διαδικτυακό συμπόσιο *Kant in Greece; Greece in Kant* στο πλαίσιο του *Virtual Kant Congress with a Cosmopolitan Purpose* (VKC), 29 Μαΐου 2024.
3. „Falsum index sui. Warum muss Kants transzendente Logik eine eigene Logik des Scheins enthalten?“
Προσκεκλημένη ομιλία στο Διεθνές Συνέδριο *Negativität bei und mit Kant. Das Denken des falschen Denkens denken*, Πολυτεχνείο Βερολίνου (TU Berlin), 27-28 Οκτωβρίου 2023.

4. „Kants Tafel der Begriffe von Nichts“
Προσκεκλημένη ομιλία στο Διεθνές Συνέδριο *Philosophy of Non-Being: On the History of Negative Ontology – Part II*, Πανεπιστήμιο Βόννης, 23-24 Οκτωβρίου 2023.
  - «Ο καντιανός πίνακας του τίποτε (ΚΚΑ, Α 290-292/Β 346-349)»
Προσκεκλημένη ομιλία στο πανελλήνιο συνέδριο *Ο Καντ ανάμεσά μας (τριακόσια χρόνια από τη γέννησή του)*, Τμήμα Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, 16-17 Μαΐου 2024.
5. «Ο Καντ και η νεότερη φυσική»
Συμπόσιο *Ο Καντ από τη σκοπιά του σήμερα*, 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 1-3 Δεκεμβρίου 2022.
6. “Salomon Maimon on the relation between formal and transcendental logic”
Διεθνές Συνέδριο Καντ στη Λουβαίν (Leuven Kant Conference 2022): *The Early Reception of Kant's Critical Philosophy (1781-1804)*, Καθολικό Πανεπιστήμιο Λουβαίν (KU Leuven), 26-28 Μαΐου 2022.
7. «Ο Καντ και οι νόμοι της φύσης»
Συμπόσιο *Ο Καντ και οι φυσικές επιστήμες*, 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 3-5 Δεκεμβρίου 2020.
8. «Θέσεις για τη φιλοσοφία στο πανεπιστήμιο»
Συμπόσιο *Συζητάμε για την εκπαίδευση: Δυσκολίες, Προκλήσεις, Προοπτικές*, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο 29 Νοεμβρίου-1 Δεκεμβρίου 2019.
9. «Ο Χέγκελ και ο απειροστικός λογισμός»
5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 29 Νοεμβρίου-1 Δεκεμβρίου 2018.
  - “Hegel and the infinitesimal calculus”
Workshop *Hegel's Logic in Context*, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης, 6 Μαΐου 2022.

10. «Δος μοι που στω. Ο Γιακόμπι για τον Λόγο και την πίστη»
Συνέδριο *Πίστη*, διοργάνωση: Ίδρυμα Άρτος Ζωής, τόπος διεξαγωγής: Στοά του Βιβλίου, Αθήνα, 23-24 Νοεμβρίου 2018.
11. “Kant’s *Only Possible Argument*, the Transcendental Ideal and Spinozism”
Διεθνές Συνέδριο Καντ στη Λουβαίν (Leuven Kant Conference 2017), Καθολικό Πανεπιστήμιο Λουβαίν (KU Leuven), 1-2 Ιουνίου 2017.
12. «Φιλοσοφία, παιδικότητα και παιχνίδι στον Αντόρνο»
τοπικά ιζ’, Επιστημονικό Εργαστήριο της Εταιρείας Μελέτης των Επιστημών του Ανθρώπου (ΕΜΕΑ) με θέμα *Παιχνίδι*, Λεωνίδιο, 28-30 Αυγούστου 2016.
13. “The I as an object and as a subject. Kant’s critique of rational psychology”
Συνέδριο *Self-Consciousness and Rationality*, Πανεπιστήμιο Πατρών, 16-18 Ιουνίου 2016.
14. «Η πρώτη εποχή της αυτοσυνείδησης και η κατασκευή της ύλης στο *Σύστημα του Υπερβατολογικού Ιδεαλισμού του Σέλλινγκ*»
Συμπόσιο με θέμα το έργο του Friedrich Wilhelm Joseph Schelling *Σύστημα του Υπερβατολογικού Ιδεαλισμού*, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 15-16 Δεκεμβρίου 2015.
15. „Der Begriff der Natur in Kants *Metaphysischen Anfangsgründen der Naturwissenschaft*“
XII. Διεθνές Συνέδριο της Εταιρείας Καντ (XII. Internationaler Kant-Kongress) *Natur und Freiheit*, Πανεπιστήμιο Βιέννης, 21-25 Σεπτεμβρίου 2015.
16. «Η κοινωνική διαμεσολάβηση της φύσης στον Μαρξ»
Συνέδριο του Ιδρύματος Σάκη Καράγιωργα: *Μαρξική κοινωνική θεωρία: Κριτικές και χειραφετητικές διαστάσεις της*, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 20-21 Φεβρουαρίου 2015.
17. „Hegels Kritik an Kants Antinomienlehre”
Προσκεκλημένη ομιλία (plenary lecture) στο 30. Συνέδριο της Διεθνούς Εταιρείας Χέγκελ (30. Internationaler Hegel-Kongress) *Hegels Antwort auf Kant*, Πανεπιστήμιο Βιέννης, 23-26 Απριλίου 2014.
<http://hegel2014.univie.ac.at/en/program/plenary-lectures/>

18. „Kants radikal dynamische Theorie der Materie (im Blick auf Newton und Leibniz)“
Διεθνές Συνέδριο *Understanding Matter. Philosophical Perspectives*, Πανεπιστήμιο Παλέρμο, 10-13 Απριλίου 2014.
19. «Οι διενέξεις για τον πανθεϊσμό και τον αθεϊσμό στην κλασική γερμανική φιλοσοφία»
Συνέδριο *Ο Θεός της Βίβλου και ο Θεός των φιλοσόφων*, διοργάνωση: Ίδρυμα Άρτος Ζωής, τόπος διεξαγωγής: Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, 2-3 Δεκεμβρίου 2011.
20. «Για τη λογική δομή των κοσμολογικών αντινομιών στον Καντ»
1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 15-17 Οκτωβρίου 2010.
21. „Begründung im Unbedingten als unabweisbares Problem. Die Funktion von Kants transzendentaler Dialektik“
Διεθνές Συνέδριο *Die Begründung der Philosophie im Deutschen Idealismus*, Πολυτεχνείο Βερολίνου (TU Berlin), 10-12 Οκτωβρίου 2008.

Διαλέξεις σε ερευνητικά σεμινάρια

1. «Ο Καντ στη *Διαλεκτική του διαφωτισμού* των Χορκχάιμερ και Αντόρνο»
Διαρκές Σεμινάριο Κοινωνικής Θεωρίας (θέμα εξαμήνου: *Διαλεκτική του διαφωτισμού*), Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ιανουάριος 2026.
2. «Ο ‘χιλιασμός της φιλοσοφίας’: Η φιλοσοφία της ιστορίας του Καντ»
Διαρκές Σεμινάριο Κοινωνικής Θεωρίας (θέμα έτους: *Φιλοσοφία της ιστορίας*), Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Οκτώβριος 2024.
3. «‘[...] το τερατώδες σύστημα του Λαοκιούν’. Ο Καντ και οι ανατολικές φιλοσοφίες της ενότητας»
Online εργαστήρια για την αρχαία ελληνική φιλοσοφία και την πρόσληψη της αρχαίας κινεζικής φιλοσοφίας στη Δύση, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Απρίλιος 2023.
<https://philosophy-greece-china.edlit.auth.gr/en/labs-2/lab-pissis/>

4. «Η καντιανή θεμελίωση των νομικών μορφών και του κράτους»
Διαρκές Σεμινάριο Κοινωνικής Θεωρίας (θέμα έτους: *Κράτος, νομικές μορφές και κοινωνικο-οικονομικές σχέσεις*), Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Οκτώβριος 2022.
5. Συνεισήγηση (response) στην εισήγηση της Katharina Kraus “Kant’s Ideas of Reason. A Contextualist Interpretation”
Leuven Seminar in Classical German Philosophy, Καθολικό Πανεπιστήμιο Λουβαίν (KU Leuven), Δεκέμβριος 2021 (online).
<https://www.youtube.com/watch?v=aEKoEEB1fV0>
6. «‘Το μόνο αληθές είν’ η ίδια η ύλη’. Η Επικούρεια ομολογία πίστης του Σέλλινγκ»
Διαρκές Σεμινάριο Θεωρίας και Επιστημολογίας των Κοινωνικών Επιστημών – *Σεμινάριο Κοσμά Ψυχοπαίδη*, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Απρίλιος 2021 (online).
7. «Ο Αντόρνο και το πρόβλημα της μεταφυσικής»
Διαρκές Σεμινάριο Θεωρίας και Επιστημολογίας των Κοινωνικών Επιστημών – *Σεμινάριο Κοσμά Ψυχοπαίδη*, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ιανουάριος 2020.
8. «Ο Χέγκελ και ο απειροστικός λογισμός»
Ερευνητικό σεμινάριο *Διαλεκτική* (θέμα εξαμήνου: *Δουλεύοντας με έννοιες – και την ιστορία τους*), Πανεπιστήμιο Αθηνών, Μάρτιος 2019.
9. «Ο Καντ και ο Θεός του Σπινόζα»
  - Ερευνητικό σεμινάριο Τμήματος Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Πατρών, Δεκέμβριος 2020.
  - Διαρκές Σεμινάριο Θεωρίας και Επιστημολογίας των Κοινωνικών Επιστημών – *Σεμινάριο Κοσμά Ψυχοπαίδη*, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Απρίλιος 2017.
10. «Η καντιανή δυναμική θεωρία της ύλης στη βάση των δυναμικών θεωριών του Νεύτωνα και του Λάιμπνιτς»
Διαρκές Σεμινάριο Θεωρίας και Επιστημολογίας των Κοινωνικών Επιστημών – *Σεμινάριο Κοσμά Ψυχοπαίδη*, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Μάιος 2014.
11. „Zur Abgrenzung und Begründung der Logik bei Kant und den Nachkantianern“

Logic Reading Group, Πανεπιστήμιο Πάντερμπορν, Ιανουάριος 2014.

12. „Schluss und Idee in Kants Theorie der Vernunft”
Ερευνητικό σεμινάριο *Klassische Deutsche Philosophie und gegenwärtige Philosophie*, Πανεπιστήμιο Τύμπιγκεν, Νοέμβριος 2012
13. «Ο Καντ και οι παραλογισμοί της ορθολογικής ψυχολογίας»
Ερευνητικό σεμινάριο *Διαλεκτική* (θέμα εξαμήνου: *Υποκείμενο*), Πανεπιστήμιο Αθηνών, Δεκέμβριος 2011.
14. «Κριτική και διαλεκτική στον Καντ»
  - Ερευνητικό σεμινάριο *Διαλεκτική* (θέμα εξαμήνου: *Κριτική*), Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ιούνιος 2010.
  - Ερευνητικό σεμινάριο Τμήματος Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Πατρών, Μάρτιος 2011.
  - Σεμινάριο διδασκόντων Τμήματος Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο, Φεβρουάριος 2012.
  - Διαρκές Σεμινάριο Θεωρίας και Επιστημολογίας των Κοινωνικών Επιστημών – *Σεμινάριο Κοσμά Ψυχοπαίδη*, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φεβρουάριος 2012.
  - Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Φεβρουάριος 2016.
15. «Για τη λογική δομή των καντιανών αντινομιών»
Διαρκές Σεμινάριο Θεωρίας και Επιστημολογίας των Κοινωνικών Επιστημών – *Σεμινάριο Κοσμά Ψυχοπαίδη*, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Μάιος 2009.
16. «Για την καντιανή διαλεκτική»
Ερευνητικό σεμινάριο *Διαλεκτική*, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Νοέμβριος 2005.
17. «Ο Βίτγκενσταϊν για την αντίφαση στα μαθηματικά και τις αποδείξεις συνέπειας»
Ερευνητικό σεμινάριο Φιλοσοφίας των Μαθηματικών, Τομέας Μαθηματικών Τμήματος ΕΜΦΕ ΕΜΠ, Ιούνιος 2002.

Άλλες δημόσιες ομιλίες

1. Παρουσίαση του έργου του Κώστα Ανδρουλιδάκη (laudatio) στην τελετή ανακήρυξης του σε ομότιμο καθηγητή του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, Δεκέμβριος 2025.
2. «Οι τρεις Κριτικές του Καντ»
Παρουσίαση του βιβλίου του Γιώργου Σαγκριώτη, *Οι τρεις Κριτικές του Καντ. Ένας οδηγός πλοήγησης* (Εκδόσεις Πανεπιστημίου Πατρών, 2023), Ινστιτούτο Γκαίτε, Αθήνα, Μάιος 2023.
3. «Το πρόβλημα της οριοθέτησης επιστήμης και ψευδοεπιστήμης»
Συζήτηση με θέμα *Επιστήμη - Ψευδοεπιστήμη και Ενημερωμένος Πολίτης* στο πλαίσιο της *Γιορτής Φυσικών Επιστημών*, Ρέθυμνο, Μάιος 2023.
4. «Νόμος και φύση. Για τον Μπίλλυ Μπαντ»
Εκδήλωση για τη νουβέλα του Χέρμαν Μέλβιλ *Μπίλλυ Μπαντ, Ναύτης* (Αντίποδες, Αθήνα 2021) στο πλαίσιο του 49ου Φεστιβάλ Βιβλίου στο Ζάππειο, Σεπτέμβριος 2021.
5. «Για τη θεωρία της μη-εννοιακότητας του Χανς Μπλούμενμπεργκ»
Παρουσίαση του βιβλίου του Χανς Μπλούμενμπεργκ *Ναυάγιο με θεατή* (Αντίποδες, Αθήνα 2017), Cantina Social, Αθήνα, Ιούνιος 2017.

Αυτοδύναμη διδασκαλία προπτυχιακών μαθημάτων

Στο Τμήμα Φιλοσοφίας (μέχρι το 2024 Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών) του Πανεπιστημίου Κρήτης

- *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης*
Υποχρεωτικό μάθημα (παράδοση), εαρινό εξάμηνο 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2025, 2026.
- *Νεότερη Φιλοσοφία II*
Υποχρεωτικό μάθημα (παράδοση), χειμερινό εξάμηνο 2025/26.
- *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία*
Υποχρεωτικό μάθημα (παράδοση), χειμερινό εξάμηνο 2020/21.
- *Από τον Καντ ως τον Χέγκελ: Η φιλοσοφία του Γερμανικού Ιδεαλισμού*

Παράδοση, χειμερινό εξάμηνο 2018/19, 2024/25.

Εκπαιδευτικό υλικό: Αναλυτικές σημειώσεις (73 σ.)

- *Φράνσις Μπέικον: Νέο Όργανο*
Άσκηση, εαρινό εξάμηνο 2026.
- *Κείμενα του Χέγκελ*
Άσκηση, εαρινό εξάμηνο 2025.
- *Καντ: Κριτική του καθαρού Λόγου*
Άσκηση, εαρινό εξάμηνο 2023, χειμερινό εξάμηνο 2018/19, εαρινό εξάμηνο 2012.
- *Ντεκάρτ: Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας*
Άσκηση, εαρινό εξάμηνο 2021.
- *Τζων Μακντάουελ: Νους και Κόσμος*
Άσκηση, εαρινό εξάμηνο 2020.
- *Αντόρνο: Minima Moralia*
Άσκηση, χειμερινό εξάμηνο 2019/20.
- *Σπινόζα: Ηθική*
Άσκηση, εαρινό εξάμηνο 2019.
- *Νόηση και αίσθηση: από τον Καντ μέχρι σήμερα*
Σεμινάριο, χειμερινό εξάμηνο 2025/26.
- *Φύση και μηχανή*
Σεμινάριο, χειμερινό εξάμηνο 2024/25.
- *Ειδικά θέματα φιλοσοφίας της επιστήμης: επιστημονικές επαναστάσεις*
Σεμινάριο, χειμερινό εξάμηνο 2021/22.
- *Η φιλοσοφία και η ιδέα του Πανεπιστημίου*
Σεμινάριο, χειμερινό εξάμηνο 2021/22.
- *Επιστήμη και ορθολογικότητα*

Σεμινάριο, χειμερινό εξάμηνο 2020/21.

- *Εισαγωγή στον Χέγκελ*
Σεμινάριο, εαρινό εξάμηνο 2012.

Στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών

- *Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική I: Ντεκάρτ και Λοκ*
Υποχρεωτικό μάθημα (παράδοση), εαρινό εξάμηνο 2017.
- *Ειδικά Θέματα Νεότερης Φιλοσοφίας II: Γερμανικός Ιδεαλισμός*
Παράδοση, εαρινό εξάμηνο 2017.
Εκπαιδευτικό υλικό: Αναλυτικές σημειώσεις (55 σ.)
- *Ειδικά Θέματα Νεότερης Φιλοσοφίας I: Οι αποδείξεις ύπαρξης του Θεού στη νεότερη φιλοσοφία, από τον Ντεκάρτ μέχρι τον Καντ*
Παράδοση, χειμερινό εξάμηνο 2016/17.
Εκπαιδευτικό υλικό: Αναλυτικές σημειώσεις (46 σ.)

Στο Ινστιτούτο Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Τύμπιγκεν

- *Aristoteles: Metaphysik*
[Αριστοτέλης: Μετά τα Φυσικά]
Εισαγωγικό σεμινάριο (Proseminar), εαρινό εξάμηνο 2013.
- *Kant: Metaphysische Anfangsgründe der Naturwissenschaft*
[Καντ: Μεταφυσικές Πρώτες Αρχές της Φυσικής Επιστήμης]
Προχωρημένο σεμινάριο (Hauptseminar), εαρινό εξάμηνο 2013.
- *Einführung in Kants Kritik der reinen Vernunft*
[Εισαγωγή στην Κριτική του καθαρού Λόγου]
Εισαγωγικό σεμινάριο (Proseminar), χειμερινό εξάμηνο 2012/13.
- *Kants transzendentale Dialektik*
[Καντ: Υπερβατολογική Διαλεκτική]
Προχωρημένο σεμινάριο (Hauptseminar), χειμερινό εξάμηνο 2012/13.

Αυτοδύναμη διδασκαλία μεταπτυχιακών μαθημάτων

Στο Τμήμα Φιλοσοφίας (μέχρι το 2024 Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών) του Πανεπιστημίου Κρήτης

- *Αναγνώσεις του Καντ*
Μεταπτυχιακό μάθημα στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία», εαρινό εξάμηνο 2022.
- *Φιλοσοφία, Επιστήμες και Κοινωνία την εποχή της Επιστημονικής Επανάστασης*
Μεταπτυχιακό μάθημα στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία», χειμερινό εξάμηνο 2019/20.

Στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

- *Τζων Μακντάουελ: Νους και Κόσμος*
Μεταπτυχιακό σεμινάριο στο Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Συστηματική Φιλοσοφία», χειμερινό εξάμηνο 2019/2020.

Στο τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης (πλέον: Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης) του Πανεπιστημίου Αθηνών

- *Καντ: Μεταφυσικές Αρχές της Φυσικής Επιστήμης*
Μεταπτυχιακό σεμινάριο στο Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ιστορία και Φιλοσοφία των Επιστημών και της Τεχνολογίας», εαρινό εξάμηνο 2011.

Διαδικτυακό μάθημα στην πλατφόρμα *Mathesis* των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης

- *Η Φιλοσοφία του Καντ: Οι όροι και τα όρια της γνώσης*
Προβλήθηκε για πρώτη φορά τον Φεβρουάριο και Μάρτιο του 2024
<https://mathesis.cup.gr/courses/course-v1:Philosophy+PHL8.1+24A/about>

Επίβλεψη μεταδιδακτορικής έρευνας

- Ερμούλος Πλευράκης, «Έννοια και Πραγματικότητα. Περί των επιστημολογικών ορίων της εγγελιανής Μεταφυσικής», 2020-2022, υποτροφία ΙΚΥ.
- Γιώργος Παπαφράγκου, «Το άρρητο της ουτοπίας και οι κανονιστικές του συνέπειες στο ύστερο έργο του Theodor W. Adorno», 2020-2024.

Συμμετοχή σε τριμελή συμβουλευτική επιτροπή για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής

- Γιάννης Γιαννακούλιας, «Η ενότητα και ολότητα του ανθρώπου ως τελικός σκοπός στη φιλοσοφία του Friedrich Schiller», Τμήμα Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Κρήτης, υποστήριξη Οκτώβριος 2025.
- Γεωργία Μανδέλλου, “Kant's Conception of Rational Predisposition”, Τμήμα Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Πατρών, 2024-.
- Μαρία Δημητρίου-Τσακνάκη, «Εναλλακτικά υποδείγματα τεχνικής γνώσης και παραγωγής τεχνουργημάτων βασισμένης στα κοινά, μέσα από κριτικές θεωρίες της τεχνολογίας», Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, 2025-.

Συμμετοχή σε επταμελή εξεταστική επιτροπή διδακτορικής διατριβής

- Άννα Ανταλουδάκη, “The Intelligible, the Visible and the Absurd. The relation of Similarity between the Visible and the Intelligible in Plato’s Republic”, Τμήμα Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Κρήτης, υποστήριξη Ιούλιος 2025.
- Άννα Ντιντή, «Η Σωκρατική επαγωγή και ο ρόλος της στην παιδαγωγική της φιλοσοφίας για παιδιά», Τμήμα Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Κρήτης, υποστήριξη Οκτώβριος 2024.
- Άλκης Νικολακέας, «Κριτική ιδεολογικών μορφών συνείδησης και νεωτερικός εγωισμός στους Hegel και Feuerbach», Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, υποστήριξη Σεπτέμβριος 2023.

Επίβλεψη μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και πτυχιακών εργασιών

- Παντελής-Ανδρέας Μακρυμανωλάκης, «Το κοινωνικό συμβόλαιο στον Καντ. Μια προσέγγιση με θεωρία παιγνίων», ΠΜΣ *Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία*, Τμήμα Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Κρήτης, υποστήριξη Ιούνιος 2024.
- Νίκος Καλαμπόκας, «Από τη φυσική καλοσύνη στο νοούμενο καλό. Μια καντιανή προσέγγιση στη νεο-αριστοτελική ηθική», ΠΜΣ *Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία*, Τμήμα Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Κρήτης, υποστήριξη Ιούνιος 2024.
- Κωνσταντίνος Γελασάκης, «Η αντίληψη του Καντ περί σχήματος. Φαινομενολογική διασάφηση και κριτική», ΠΜΣ *Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία*, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κρήτης, υποστήριξη Ιούνιος 2021.
- Συμμετοχή σε πλήθος τριμελών συμβουλευτικών επιτροπών για την εκπόνηση μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών (στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, καθώς και στο Πανεπιστήμιο Πατρών).
- Επίβλεψη πτυχιακών εργασιών στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Συμμετοχή σε εκλεκτορικά σώματα

- Συμμετοχή στο εκλεκτορικό σώμα και στην τριμελή εισηγητική επιτροπή για τη θέση «Φιλοσοφική Λογική» στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, εκλογή Απρίλιος 2025.